

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 182/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava v konaní vedenom pod ČVS: ORP-374/2-VYS-TT-2023, postupu Okresnej prokuratúry Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pv 85/23/2207 a postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 105T/50/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 1, 4 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv zaručených čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež čl. 9 ods. 1 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) postupom označených porušovateľov v označených konaniach. Navrhuje prikázať okresnému súdu, aby v označenom konaní konal bez zbytočných prietáhov, priznať primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Podaním doručeným ústavnému súdu 12. marca 2025 doplnil ústavnú sťažnosť aj o námietku porušenia čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre viaceré trestné činy (zločin podvodu, prečiny neoprávneného výrobenia a používania platobného prostriedku, úverového podvodu a poškodzovania cudzích práv). K vzneseniu obvinenia došlo uznesením vyšetrovateľa z 1. júna 2023 (od tohto dňa sa sťažovateľovi započítava aj väzba, do ktorej bol vzatý uznesením okresného súdu sp. zn. 5Tp/27/2023 zo 4. júna 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tpo/28/2023 z 29. júna 2023) a predsúdne konanie

skončilo podaním obžaloby 27. novembra 2023. V rámci „právnej istoty“ sťažovateľ podal 13. januára 2025 sťažnosť v zmysle § 55 ods. 3 Trestného poriadku, o ktorej v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté. V doplnení ústavnej sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 13. marca 2025 sťažovateľ uviedol, že krajský súd uznesením č. k. 6Ntro/1/2025-3862 z 11. marca 2025 zamietol sťažovateľovu sťažnosť pre nečinnosť zo 4. novembra 2024. Sťažovateľ podal 13. marca 2025 opätovne sťažnosť na prešetrovanie prieskumov podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku a vzniesol námietku zaujatosti proti konajúcemu sudcovi.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Konanie nie je vedené prednostne a s osobitnou starostlivosťou, hoci ide o „*top prioritné*“ konanie. Od vznesenia obvinenia je sťažovateľ vo väzbe celkovo 650 dní a stále nie je rozhodnuté ani len neprávoplatne v merite veci pred okresným súdom, ktorý koná nesústredene a neefektívne.

4. Konanie nie je právne zložitá a skutková zložitosť nezbavuje orgány činné v tomto konaní a sudcov zodpovednosti za prieskumy. Sťažovateľ sa podľa spisového materiálu aktívne zúčastňoval konania a neexistujú okolnosti, ktoré by mali byť zohľadnené na jeho ťarchu. Konanie je pre svoju povahu pre sťažovateľa citlivé s ohľadom na jeho status obžalovaného, ako aj vplyv na súkromný, rodinný a pracovný život. Prvý označený porušovateľ sa nedôvodne odklonil od § 209 ods. 2 Trestného poriadku obsahujúceho príkaz skončiť vyšetrovanie zločinu, resp. prečinu do 4 mesiacov od vznesenia obvinenia, a to vo väzobnej veci. Ide preto o jeho neefektívnu, nesústredenú činnosť. Okresná prokuratúra, uvedomujúc si druh konania, rovnako nedodrжала túto lehotu a konala ústavne nonkonformne.

5. Okresný súd vedie konanie od 27. novembra 2023, koná nesústredene, neefektívne, neekonomicky, pomaly, v rozpore so zásadou prednosti a urýchlenosti. Hlavné pojednávanie nariadené na 29. január 2024 bolo bez zavinenia sťažovateľa zrušené a odročené na 12. február 2024. Potom sa konalo 12. februára 2024 a 19. marca 2024. Hlavné pojednávanie určené na 26. marec 2024 bolo bez zavinenia sťažovateľa zrušené a ďalšie sa konali 26. apríla 2024, 24. mája 2024, 2. a 18. júla 2024, 23. augusta 2024, 4. a 18. septembra 2024, 5. 14. a 20. novembra 2024, 16. decembra 2024, 17. januára 2025, 7. februára 2025 a 17. februára 2025. Medzi jednotlivými termínmi sú dlhé časové odstupy v trvaní vyše 1 mesiaca, jednotlivé hlavné pojednávania sú krátke (26. 4. 2024 – 1 hodina a 30 minút, 24. 5. 2024 – 1 hodina a 30 minút, 4. 9. 2024 – takmer hodina, 14. 11. 2024 – takmer hodina, 17. 1. 2025 – sedem minút) a viaceré hlavné pojednávania boli odročené a zrušené (29. 1. 2024, 26. 3. 2024, 17. 1. 2025). Súd pristupuje k veci sťažovateľa laxne, po viacnásobnom predvolaní svedkov ich mal v rámci efektívneho vedenia predviesť. V prípade dlhotrvajúcej väzby pristupuje v zmysle judikatúry podmienka konania s osobitnou starostlivosťou, na čo súd neprihliadal.

6. O nesústredenosti a neefektívnosti svedčí aj zrušenie uznesenia okresného súdu zo 17. februára 2025 (ktorý zamietol žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu z 28. januára 2025) v celom rozsahu uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/49/2025 z 11. marca 2025 a uloženie okresnému súdu, aby znovu konal a rozhodol. Súd naďalej nezabezpečil prítomnosť poškodených, čím dostatočne nesmeruje k rozhodnutiu v merite veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Jadrom argumentácie sťažovateľa je námietka porušenia označených práv, ku ktorému malo dôjsť konaním a postupom porušovateľov, ako vyplýva z petitu ústavnej sťažnosti. V rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľ spomína, že porušovatelia porušili označené práva a slobody svojím konaním a rozhodnutím, bližšie však nepriblížil akékoľvek detaily rozhodnutí.

8. Ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, ktoré články ústavy, listiny, dohovoru a paktu sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil, nie je možné pristúpiť k vecnému vyhodnoteniu jeho argumentov, pretože sťažovateľ (okrem postupu) neoznačil žiadne rozhodnutie, ktorým by bol pozbavený osobnej slobody a v súvislosti s ktorým by vznikla potreba posudzovať, či bol vo väzbe len po nevyhnutnú alebo primeranú dobu a či príslušné orgány činné v trestnom konaní, resp. súd postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

9. Iba abstraktné označenie nesprávneho postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu nepostačuje, pretože bez označenia konkrétneho (a aktuálneho) rozhodnutia týkajúceho sa osobnej slobody sťažovateľa, v ktorom by príslušný orgán verejnej moci uviedol dôvody na trvajúce pozbavenie osobnej slobody, nie je možné ani posúdiť, či tieto dôvody sú vzhľadom na postup okresného súdu vo veci samej dostatočné a relevantné. Pri rešpektovaní princípu subsidiarity vyplývajúceho z čl. 127 ústavy sa sťažovateľ musí so svojou požiadavkou na posúdenie nevyhnutnosti ďalšieho trvania pozbavenia jeho osobnej slobody najprv obrátiť na všeobecné súdy (so žiadosťou o prepustenie z väzby), ktoré majú právomoc o nej rozhodovať, a až v nadväznosti na ich negatívne rozhodnutia sa môže domáhať ochrany osobnej slobody na ústavnom súde. Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth proti Rakúsku, rozsudok z 12. 12. 1991, sťažnosť 11894/85, ods. 67). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

10. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ námietku o zbytočných prietáhoch vo veci samej, resp. o tom, že okresný súd pri konaní o jeho trestnej veci nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, uplatnil v ústavnej sťažnosti doručenej 19. decembra 2024, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie uznesením sp. zn. II. ÚS 81/2025 z 12. februára 2025 v časti namietaného porušenia práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu uznesením okresného súdu sp. zn. 105T/50/2023 zo 14. novembra 2024, ako aj konaním a postupom, ktoré predchádzali jeho vydaniu, a uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/248/2024 z 5. decembra 2024, ako aj konaním a postupom, ktoré predchádzali jeho vydaniu. Urobil tak aj v ústavnej sťažnosti doručenej 28. januára 2025, ktorá bola odmietnutá uznesením sp. zn. II. ÚS 168/2025 z 26. marca 2025 (pre neuplatnenie argumentácie v sťažnosti proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu okresného súdu, pozn.).

11. Ústavný súd dodáva, že nie je možné komplex podmienok vyplývajúci z judikatúry ústavného súdu k čl. 17 ods. 2 ústavy redukovať tak, akoby bolo namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (k ich vzájomnému vzťahu pozri II. ÚS 7/00). Ak sťažovateľ zamýšľal namietat porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jemu zodpovedajúceho práva podľa listiny či podľa čl. 6 dohovoru (čomu by nasvedčovalo odôvodnenie sťažnosti od bodu IV, keď analyzoval kritériá práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pozn.), potom bolo potrebné zodpovedajúco formulovať petit, inak je jeho ústavná sťažnosť vnútorne rozporná.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že napadnuté konanie sa aktuálne nachádza v štádiu konania na súde prvého stupňa. Ako je v predošlom odseku spomenuté, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je chránené prostredníctvom čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý ale sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti neuplatnil. Navyše ustálená judikatúra ústavného súdu považuje za účinný prostriedok právnej ochrany pred zbytočnými prietahmi v trestnom konaní sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Sťažovateľ túto sťažnosť podal dva týždne pred podaním ústavnej sťažnosti. Skutočnosť, že o nej nebolo do podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté, nepredstavuje výnimku z princípu subsidiarity ústavnej sťažnosti, preto nie je daná právomoc ústavného súdu na posúdenie prietahov okresného súdu podľa § 55 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Pokiaľ ide o namietaný prietahový postup okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry, na týchto orgánoch verejnej moci sa aktuálne nevedie konanie proti sťažovateľovi, ktorý ani nenapáda žiadne ich rozhodnutie, preto vo vzťahu k týmto porušovateľom je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, čo je dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde.

14. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že sťažovateľ sčasti opakuje námietky už uvedené v ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. II. ÚS 168/2025, ktorá sa týkala totožných základných práv a slobôd a smerovala proti uzneseniam okresného súdu sp. zn. 105T/50/2023 z 19. decembra 2024 a krajského súdu sp. zn. 5Tos/265/2024 z 9. januára 2025, ktoré boli poslednými rozhodnutiami týkajúcimi sa osobnej slobody pred podaním aktuálne prerokovávanej ústavnej sťažnosti, a preto v rozsahu, v akom sťažovateľ v odôvodnení neurčito odkazuje na rozhodnutia, ktorými malo dôjsť k porušeniu označených práv, ide o prekážku už rozhodnutej veci a ústavná sťažnosť je tak neprípustná aj podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu